

Πρακτικές υποστήριξης παιδιών και εφήβων με αναπηρίες, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις στην κοινότητα

Νίκος Καραλής

Πρόεδρος της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου

Μέλος του γενικού Συμβουλίου της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία

Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ατόμων με Αναπηρία Αρκαδίας

Σύντομο Βιογραφικό

- ▶ Γεννήθηκα το 1951. Μεγάλωσα και ζω στην Τρίπολη, ενώ είμαι συνταξιούχος δημοσίου.
- ▶ Έπειτα από ατύχημα που επέφερε σοβαρό τραυματισμό που παραλίγο να μου κοστίσει τη ζωή το 1987, έχω κινητική αναπηρία στο ένα κάτω άκρο και εργάζομαι καθημερινά για το αναπηρικό κίνημα. Το 1992, παίρνοντας απόφαση να βοηθήσω όσα περισσότερα άτομα με αναπηρία μπορούσα, ιδρύθηκε το ίδιο έτος, ο Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Αρκαδίας, όπου διατέλεσα πρόεδρος έως το 2016 και αντιπρόεδρος έως σήμερα. Το 2013 ιδρύθηκε, έπειτα από μεγάλη προσπάθεια, η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου, στην οποία είμαι πρόεδρος έως σήμερα και η οποία έχει μέλη συλλόγους από όλη την Πελοπόννησο. Από το 2018 είμαι μέλος του Γενικού Συμβουλίου της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία.
- ▶ Συμμετέχω ως μέλος στην Περιφερειακή Επιτροπή Προσβασιμότητας Πελοποννήσου, στο Συμβούλιο Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (ΣΣΠΑΕ) Περιφέρειας Πελοποννήσου και αναπληρωματικό μέλος στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΣΠΑ- ΠΕΠ Πελοποννήσου και μέλος της επιτροπής διορισμών του τ. ΟΑΕΔ. Σε αυτά τα 32 χρόνια ενασχόλησης μου, έχω συμμετάσχει ενεργά σε δράσεις του αναπηρικού κινήματος της Ελλάδας, ενέργειες και σε βιωματικά σεμινάρια ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης τόσο του γενικού πληθυσμού, όσο και των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους.

Εννοιολογικός Προσδιορισμός της Αναπηρίας

► Οι αναπηρίες, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, αποτελούν σωματικές δυσχέρειες ή καταστάσεις προβλημάτων υγείας, οι οποίες μπορεί να είναι εκ γενετής ή επίκτητες (π.χ. ατυχήματα), προσωρινές ή μόνιμες, ορατές ή μη ορατές, ελαφριές ή βαριές (ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας). Οι βασικές κατηγορίες στις οποίες ταξινομούνται οι διάφορες αναπηρίες είναι οι εξής:

- Κινητική αναπηρία (π.χ. άτομα με τετραπληγία, παραπληγία, απουσία άνω ή κάτω άκρων κ.λπ.)
- Άτομα με αναπηρία όρασης ή/και ακοής (π.χ. κωφοί, βαρήκοοι, τυφλοί ή άτομα με μειωμένη όραση)
- Νοητική/γνωστική/αναπτυξιακή αναπηρία (π.χ. άτομα με αυτισμό)
- Ψυχική αναπηρία (π.χ. άτομα με μανιοκατάθλιψη, σχιζοφρένεια κ.λπ.)
- Άλλες αναπηρίες (π.χ. άτομα με σύνδρομο Down)
- Βαριές και πολλαπλές αναπηρίες (π.χ. Τυφλο-κώφωση)
- Χρόνιες παθήσεις (άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη, με Νεφροπάθεια, με Καρδιακά Προβλήματα, με Θαλασσαιμία, κ.λπ.)
- Σπάνιες Παθήσεις- νόσημα, το οποίο παρουσιάζεται σε μικρό ποσοστό του πληθυσμού (σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση- 5 στα 10.000 άτομα στην Κοινότητα). (π.χ. Ατελής οστεογένεση, Νανισμός, κ.λπ.)

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

- Η αναπηρία ορίζεται ως η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα εμπόδια που η βλάβη θέτει στο άτομο από τη μια μεριά και τα εμπόδια που θέτει το περιβάλλον και η συμπεριφορά από την άλλη.
- Η συμβολή της Σύμβασης έγκειται στο γεγονός ότι συνιστά ένα νομικά δεσμευτικό κείμενο, το οποίο τα συμβαλλόμενα κράτη οφείλουν να εφαρμόσουν. Η χώρα μας κύρωσε τη Σύμβαση με τον νόμο 4074/2012.
- Η Σύμβαση δεν δημιουργεί ειδικά δικαιώματα για τα άτομα με αναπηρία αλλά «ξαναγράφει» τα θεμελιώδη και συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα, αναδεικνύοντας τις ιδιαίτερες πτυχές που συνδέονται με την αναπηρία και τις αλλαγές/προσαρμογές που είναι απαραίτητες για την πλήρη και ισότιμη απόλαυση αυτών των δικαιωμάτων.
- Στα άτομα με αναπηρία περιλαμβάνονται «εκείνα που έχουν μακροχρόνια σωματικά, ψυχικά, διανοητικά ή αισθητήρια εμπόδια, που, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με τους άλλους» (άρθρο 1).

Παιδιά και έφηβοι με αναπηρία

- Η αναπηρία στα παιδιά και τους εφήβους εμφανίζεται στις περιπτώσεις της εκ γενετούς αναπηρίας και της εμφάνισής της σε νεαρές ηλικίες.
- Για την εύρυθμη κοινωνικοποίηση και δραστηριοποίηση των παιδιών και των εφήβων αλλά και την παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους τους τομείς της ζωής το σπουδαιότερο ρόλο παίζουν το οικογενειακό περιβάλλον καθώς και οι λοιποί πρωτογενείς φορείς κοινωνικοποίησης (σχολείο, κοινωνικές ομάδες δραστηριοτήτων κλπ)
- Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της ίσης μεταχείρισης και ενεργούς συμμετοχής μέσα στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον απαιτείται η συνεισφορά των εμπλεκόμενων φορέων τόσο για την ενίσχυση του ίδιου του παιδιού/ εφήβου αλλά και της οικογένειας σε όλους τους τομείς της ζωής, ιδίως οι κρατικοί φορείς.
- Εμπλεκόμενοι φορείς υποστήριξης είναι οι ακόλουθοι:
  - Κρατικές/ Δημόσιες υπηρεσίες υποστήριξης: Κέντρο Κοινότητας (υπάγονται στον εκάστοτε Δήμο)
  - Δομές υποστήριξης ατόμων με αναπηρίες: Κέντρα Δημιουργικής Απασχόληση Ατόμων με Αναπηρίες, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης και ούτω κάθε εξής

Πρακτικές υποστήριξης παιδιών κα εφήβων με αναπηρίες, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις και τον οικογενειών τους στην Κοινότητα (I)

- 1. Ουσιαστική ενημέρωση για τις παροχές που δικαιούται το παιδί / έφηβος με αναπηρία**
  - Υπάρχει σοβαρό ζήτημα ακόμη και σήμερα σχετικά με τη διάχυση ορθής και ουσιαστικής πληροφορίας σχετικά με τις νομοθετημένες παροχές των ατόμων με αναπηρίες, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις, αλλά ακόμη περισσότερο και στις υπηρεσίες που εκτελούν αυτές τις παροχές
- 2. Ψυχική και συμπεριφορική υποστήριξη των γονέων και των παιδιών και εφήβων με αναπηρίες. Ζούμε ακόμη περιστατικά αποκλεισμών λόγω κοινωνικής ντροπής και φόβου των γονέων για το παιδί τους με αναπηρία ή και ακόμη άρνησής τους για την κατάσταση του παιδιού τους, προκειμένου να μην αντιμετωπίζουν τις δικές τους ανάγκες και συναισθήματα**
- 3. Εκπαίδευση των υπαλλήλων και των φορέων σε θέματα αναπηρίας. Ακόμη και σήμερα δυστυχώς αγνοούμε τους τρόπους επικοινωνίας και συμπεριφοράς που οφείλουμε σαν υπάλληλοι να έχουμε για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των ατόμων με αναπηρίες και πόσο μάλλον των παιδιών και εφήβων με αναπηρίες.**
- 4. Συμπεριληπτική εκπαίδευση και συμπεριληπτικές πρακτικές στις σχολικές μονάδες. Τα παιδιά και οι έφηβοι με αναπηρία, όπως αναδεικνύουν οι σύγχρονες εκπαιδευτικές πρακτικές με συμπεριληπτικό χαρακτήρα, δίνουν τη δυνατότητα να καλύπτουν κάθε εκπαιδευτική ανάγκη κάθε μαθητή προκειμένου να επιτυγχάνετε η γνώση. Έτσι, τα παιδιά και οι έφηβοι με αναπηρία θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά, με την κατάλληλη υποστήριξη σε κάθε σχολείο με όλους το υπόλοιπο μαθητικό σύνολο.**

Πρακτικές υποστήριξης παιδιών κα εφήβων με αναπηρίες, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις και τον οικογενειών τους στην Κοινότητα (II)

5. Συμμετοχή σε κοινωνικές και εξωσχολικές δραστηριότητες

- Η συμμετοχή των παιδιών και των εφήβων σε ομαδικές δραστηριότητες όλων των κατηγοριών (αθλητικές, ψυχαγωγικές, εκπαιδευτικές), συμβάλει σημαντικά στην ψυχολογική υποστήριξη και εξέλιξη των δεξιοτήτων τους και στην ενθάρρυνση λήψης πρωτοβουλιών με κατεύθυνση προς την ανεξάρτητη διαβίωση

6. Ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη παιδιών και εφήβων με αναπηρίες και των οικογενειών τους

- Η υποστήριξη των παιδιών/εφήβων και των γονέων/κηδεμόνων τους από εξειδικευμένους ιατρούς και θεραπευτές ψυχικής υγείας και συμβουλευτικής, δίνει συχνά τη δυνατότητα ευημερίας και πρακτικές αντιμετώπισης των καθημερινών ζητημάτων, η οποία συμβάλλει καθοριστικά στην αποδοχή των συνθηκών διαβίωσης και στην ενεργό συμμετοχή χωρίς ενδοιασμούς στην Κοινότητα.

7. Οικονομική ενίσχυση και αύξηση εισοδήματος

- Τα νοικοκυριά των παιδιών και εφήβων με αναπηρία, αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω των αυξημένων ιατρικών, θεραπευτικών και φαρμακευτικών αναγκών. Αρκετοί γονείς αναγκάζονται να αναστέλλουν την εργασία τους προκειμένου να εξυπηρετούν τα παιδιά τους και να ζουν μόνο με κάποιο προνοιακό επίδομα που δικαιούται το παιδί τους λόγω αναπηρίας, με ανώτερο ποσό των οχτακοσίων ευρώ (800€). Έπειτα από πολλές παρεμβάσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και την έλευση δώδεκα ετών, πραγματοποιήθηκε 8% αύξηση των προνοιακών επιδομάτων την 1^η Μαΐου 2023.

8. Δωρεάν νοσοκομειακή περίθαλψη μηδενική συμμετοχή στα φάρμακα και τις εξετάσεις

- Ένα από τα πάγια αιτήματα είναι η μηδενική συμμετοχή των ατόμων με παθήσεις τόσο στις εξετάσεις, όσο και στις φαρμακευτικές αγωγές. Πολλές οικογένειες ατόμων με αναπηρίες αναγκάζονται να μειώνουν τις βασικές ανάγκες σε τρόφιμα και ρούχα προκειμένου να ανταπεξέλθουν στα απαραίτητα και δυσβάστακτα έξοδα υγείας.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ως η πλέον αντιπροσωπευτική οργάνωση του εθνικού αναπηρικού κινήματος

- ▶ αποτελεί την τριτοβάθμια (ανώτατη) κοινωνική και συνδικαλιστική οργάνωση του αναπηρικού κινήματος της χώρας,
- ▶ ιδρύθηκε το 1989 από οργανώσεις ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους,
- ▶ μέσω της Συνομοσπονδίας εκπροσωπούνται τα άτομα με αναπηρία, ανεξαρτήτως κατηγορίας αναπηρίας, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις, ανεξαρτήτως χρόνιας πάθησης, καθώς και οι γονείς και κηδεμόνες εκείνων των ατόμων με αναπηρία που αδυνατούν να εκπροσωπήσουν τον εαυτό τους, όπως είναι τα άτομα με νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο Down κ.λπ.
- ▶ Έχει μέλη δευτεροβάθμιες οργανώσεις αναπηρίας, όπως Πανελλήνιες Ομοσπονδίες και Περιφερειακές Ομοσπονδίες, οι οποίες έχουν μέλη πρωτοβάθμιες οργανώσεις αναπηρίας, δηλαδή Σωματεία και Συλλόγους ατόμων με αναπηρία. Αυτή τη στιγμή αριθμεί 650 μέλη σωματεία και οργανώσεις

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. από το 2013 διαθέτει παράρτημα στην Πελοπόννησο, με έδρα την Τρίπολη και κύριες δράσεις:

1. την ενημέρωση και υποστήριξη των πολιτών της Πελοποννήσου σε θέματα αναπηρίας μέσω της **υπηρεσίας «Διεκδικούμε Μαζί»**. Σκοπός της υπηρεσίας βρίσκεται στο πλευρό των οργανώσεων – μελών της αλλά και στο πλευρό των πολιτών με αναπηρία και των οικογενειών τους που αναζητούν λύσεις στα καθημερινά τους προβλήματα, αλλά και των πολιτών χωρίς αναπηρία που αναζητούν πληροφορίες σχετικά με τον χώρο της αναπηρίας, ώστε να διαδοθούν ευρύτερα τα μηνύματα του αναπηρικού κινήματος και να επιτευχθεί η καλύτερη ενημέρωση και πληροφόρηση της κοινής γνώμης.
2. **υλοποιήθηκε η πράξη «ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ»**, η οποία αποτελεί το πρώτο ολοκληρωμένο πρόγραμμα στην Πελοπόννησο, για την προώθηση και προστασία όλων των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους και περιλαμβάνει ένα σύνολο καινοτόμων δράσεων τόσο για τα ίδια τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους, όσο και στα Στελέχη των Περιφερειακών και Τοπικών αρχών, αλλά και στην ευρύτερη κοινωνία της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Διάρκεια από το Μάιο 2021 έως τον Δεκέμβριο 2023. Αναμένεται η έναρξη του ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ II.

Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου

Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου

- Η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου, ιδρύθηκε το έτος 2013, με έδρα την Τρίπολη, και έκτοτε δραστηριοποιείται στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Πελοποννήσου πραγματοποιώντας δράσεις που αφορούν την **ενημέρωση**, την **προσφορά** και την **προάσπιση των δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρίες, Χρόνιες και Σπάνιες Παθήσεις**, ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες βάσεις και συνθήκες ομαλής κοινωνικής ένταξης των Ατόμων αυτών και την **αρμονική διαβίωση όλων των πολιτών**.
- Έχει υπό την σκέπη της **16 Συλλόγους – Μέλη**, εξυπηρετώντας περίπου **60.000 άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις** τα οποία διαβιούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.
- Η Ομοσπονδία, έχει ως αποστολή την καταπολέμηση των διακρίσεων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, αλλά και όλων των πολιτών, καθώς και την προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων και συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων μας.
- Για την επίτευξη όλων των παραπάνω στόχων δραστηριοποιούμαστε ενεργά με ενημερωτικές ημερίδες, επισκεπτόμαστε και παρεμβαίνουμε σε κάθε αρμόδιο δημόσιο φορέα καθώς επίσης μεσολαβούμε για την επίλυση ζητημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Αρκαδίας

- ▶ Ο Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Νομού Αρκαδίας, είναι μία οργάνωση που δημιουργήθηκε το 1992, όπου τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειες τους γίνονται μέλη με σκοπό να δραστηριοποιούνται, να ενημερώνονται, να βοηθούν ο ένας τον άλλον και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους.
- ▶ Ο Σύλλογος πραγματοποιεί διάφορες δράσεις και εκδηλώσεις με σχολεία, με τη αστυνομία και άλλους φορείς με σκοπό την ενημέρωση όλων των ανθρώπων για το τί είναι άτομο με αναπηρία, τα δικαιώματά του και τι μπορούμε να κάνουμε ώστε όλοι οι άνθρωποι με αναπηρία ή χωρίς να έχουν ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στη ζωή!

Έρευνα για την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες/σπάνιες παθήσεις στην Υγεία στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία 2024

- ▶ Τα συμπεράσματα της πρώτης μεγάλης πανελλήνιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε στη χώρα, αναφορικά με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες/σπάνιες παθήσεις παρουσιάστηκαν σε συνέντευξη Τύπου από την ΕΣΑμεΑ τη Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου, ενόψει της 3^{ης} Δεκέμβρη, Εθνικής και Παγκόσμιας ημέρα ατόμων με αναπηρία.
- ▶ Η έρευνα αποκάλυψε τα πολύ μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις, με σπάνιες παθήσεις, τα μέλη των οικογενειών τους, στην αντιμετώπιση των θεμάτων υγείας τους στην Ελλάδα.

Βασικά συμπεράσματα της έρευνας I

- Το 78% των ερωτηθέντων ατόμων με αναπηρία, χρόνια/ σπάνια πάθηση έχει μειώσει δαπάνες για την κάλυψη των **βασικών αναγκών διαβίωσης**, όπως δαπάνες για τρόφιμα ή ρούχα, ώστε να καλύψει τις ανελαστικές ανάγκες υγείας του. Το ποσοστό ατόμων με σοβαρή οικονομική επιβάρυνση από το κόστος της υγείας σε βάρος βασικών αναγκών διαβίωσης σχετίζεται αντιστρόφως ανάλογα με το επίπεδο του εισοδήματος και είναι αυξημένο στις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες.
- Το 31% των ατόμων με αναπηρία/χρόνια/σπάνια πάθηση αντιμετώπισαν μεγάλη **δυσκολία να λάβουν τις υπηρεσίες υγείας** που χρειάστηκαν τα τελευταία δύο χρόνια.
- Σημαντικό τμήμα των ατόμων με αναπηρία/χρόνια/σπάνια πάθηση αναφέρουν ότι **στερήθηκαν τουλάχιστον μία φορά φάρμακα** ή άλλα φαρμακευτικά σκευάσματα (34%), υπηρεσίες αποκατάστασης (33%) και υπηρεσίες ψυχικής υγείας (30%).
- Το 43% των ατόμων με αναπηρία/χρόνια/σπάνια πάθηση βρέθηκε να στερείται αναγκαίας **οδοντιατρικής φροντίδας**, το 40% χρειάστηκε διαγνωστικές εξετάσεις που δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει και το 39,5% δεν είχε πρόσβαση τουλάχιστον μία φορά σε αναγκαία ιατρική εξέταση ή θεραπεία κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Βασικά συμπεράσματα της έρευνας II

- **Δημόσιες δομές υγείας:** Μόλις 3 στους 10 ερωτηθέντες χαρακτηρίζουν ως καλό ή πολύ καλό το επίπεδο προσβασιμότητας, ενώ τα μεγαλύτερα ποσοστά αρνητικών κρίσεων για το επίπεδο προσβασιμότητας των δημόσιων νοσοκομείων καταγράφηκαν από τα άτομα με εγκεφαλική παράλυση, σπάνιες παθήσεις, νευρολογικά νοσήματα, ρευματικά νοσήματα, τύφλωση, νευρομυϊκές παθήσεις και κινητική αναπηρία.
- Η γενική εικόνα που προκύπτει από τις αξιολογήσεις των διαφόρων κατηγοριών παροχών και υπηρεσιών του **ΕΟΠΥΥ** καταδεικνύει χαμηλά ποσοστά ικανοποίησης στην πλειονότητα των παραμέτρων που αξιολογήθηκαν. Ο γενικός μέσος όρος αξιολόγησης των παροχών και υπηρεσιών του ΕΟΠΥΥ βρίσκεται στο 5,2/10.

Βασικά συμπεράσματα της έρευνας III

- **Νοσοκομειακή περίθαλψη:** Η μέση τιμή αξιολόγησης για το σύνολο των παραμέτρων της νοσοκομειακής περίθαλψης που αξιολογήθηκαν που είναι το 4,7/10. Ο θετικότερος βαθμός ικανοποίησης εκφράστηκε για την παράμετρο που αφορά την αντιμετώπιση από το προσωπικό, με τρόπο που να σέβεται την αξιοπρέπεια, την ατομικότητα και την ιδιωτικότητα των νοσηλευόμενων, με μέση βαθμολογία 6,34/10.
- ▶ Καθόλου ή ελάχιστα ικανοποιημένοι βρέθηκαν να είναι οι συμμετέχοντες ιδιαίτερα από:
  - Τον χρόνο αναμονής στα τμήματα επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ), με το 56,5% να εκφράζει ικανοποίηση από 1 έως 3.
  - Την επάρκεια ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, με το 55% να εκφράζει ικανοποίηση από 1 έως 3.
  - Την επάρκεια υλικού φροντίδας νοσηλευόμενων ασθενών (κλινοσκεπάσματα κ.λπ.) (48,4% βαθμός ικανοποίησης από 1 έως 3).

Βασικά συμπεράσματα της έρευνας IV

- Αναφορικά με τη διαθεσιμότητα **εξειδικευμένων και οργανωμένων κέντρων διάγνωσης, παρακολούθησης, διαχείρισης και θεραπείας**, που να καλύπτουν τις εξειδικευμένες ανάγκες της πάθησης, το γενικό ποσοστό των αρκετά και πολύ ικανοποιημένων υπολογίστηκε σε 38%.
- **Προσωπικός Γιατρός:** Σε περίπτωση που χρειάστηκαν να απευθυνθούν σε κάποιον πάροχο υπηρεσιών υγείας για να εξεταστούν ή/και να λάβουν ιατρική συμβουλή για κάποιο όχι οξύ ή επείγον πρόβλημα υγείας που αντιμετώπισαν, μόνο οι μισοί από τους υπαχθέντες στο θεσμό του προσωπικού γιατρού, απευθύνθηκαν σε αυτόν/ην.

**Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Πελοποννήσου (Π.ΟΜ.Α.μεΑ.ΠΕΛ)
Στοιχεία επικοινωνίας**

Νεομάρτυρος Παύλου 2, Τρίπολη,
ΤΚ: 22132

Τηλ. Επικοινωνίας: 2710 221964/6907612370

Ωράριο Λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή
08.00 – 16.00

Email: pomameapel@gmail.com

Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Αρκαδίας

Στοιχεία επικοινωνίας

► Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Νομού Αρκαδίας

Email: sillogosamea@gmail.com

Οδός: Νεομάρτυρος Παύλου 2, Τρίπολη

Τηλ&Fax: 2710221964

Πρόεδρος: Μαυρόγιαννης Δημήτρης, Τηλ: 6977779092

Υπηρεσία Διεκδικούμε Μαζί

Παράρτημα Ε.Σ.Α.μεΑ. Πελοποννήσου

Νεομάρτυρος Παύλου 2, Τρίπολη, ΤΚ: 22132

Τηλ. Επικοινωνίας: 2710 221964

Ωράριο Λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή
08.00 – 16.00

Email: esaea@otenet.gr

esamea2@pel.cosmotemail.gr

pel.sworner1@esaea.gr

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!!!